

بهترین بندگان خدا چه کسانی هستند؟ - 3 / خرداد / 1395

مجموعه «عطر ماندگار» شامل قطعات کوتاهی از شرح احادیث اخلاقی با بیان رهبر معظم انقلاب اسلامی در ابتدای درس خارج فقه است. احادیث گنجانده شده در این مجموعه با مضامین اخلاقی و اجتماعی و قابل استفاده برای عموم جامعه است. منبع احادیثی که در این مجموعه شرح داده می‌شوند کتاب «الشافی فی العقاید و الاخلاق و الاحکام» است.

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين

عَنْ أَبِي جَعْفَرِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلَىٰ بَاقِرِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَنْ خِيَارِ الْعِبَادِ ؛ (۱)
بهترین بندگان چه کسانی هستند؟ این را از پیغمبر اکرم کسی سؤال کرد :

فَقَالَ الَّذِينَ
[حضرت در پاسخ فرمودند: بهترین بندگان کسانی هستند که:]

إِذَا أَحْسَنُوا إِسْتَبْشِرُوا
وقتی کار نیک می‌کنند خوشحالند که کار خوب کرده‌اند. این خوشحالی ارتباطی ندارد به اینکه انسان غرور پیدا کند و غجب به کار خیر پیدا کند. این دو چیز است. اینها را از هم تفکیک کنیم. یک وقت انسان دو رکعت نماز که می‌خواند خیال می‌کند در یک مرتبه‌ی عالی [قرار دارد]. عجب یعنی خودشیفتگی، خودفریفتگی، خودشگفتی به انسان دست می‌دهد؛ این مذموم است.

وَ إِذَا أَسَاءُوا إِسْتَغْفِرُوا
در مورد اسائه - کار بد انجام دادن - به این اکتفا نشده است که بگوییم وقتی [کسی] کار بد انجام داد ناراحت باشد، نه، ناراحتی کافی نیست؛ عملی هم دنبالش لازم است و آن عمل عبارت است از استغفار؛ از خدای متعال عذرخواهی کند، وقتی کار بدی کرد - استغفار یعنی عذرخواهی کردن - از خدا عذرخواهی کند، معذرت خواهی کند.

وَ إِذَا أَعْطُوا شَكْرُوا
وقتی خدای متعال به او چیزی می‌دهد، او سپاسگزار باشد؛ یعنی وقتی نعمت‌های الهی را متذکر می‌شود، نعمت‌های الهی را می‌بیند یا نعمت جدیدی به او داده می‌شود، او شکرگزار باشد، غافل نباشد از اینکه خدای متعال این نعمت را به او داده است.

وَإِذَا ابْتَلُوا صَبَرُوا
وقتی هم که یک ابتلایی در زندگی اینها پیش آمد، مشکلی برایشان پیش آمد، در آن هم صبر کنند.

وَإِذَا غَضِيُّوا غَمِرُوا
وقتی از کسی خشمگین شدند، از او بگذرند، او را بیامرزند؛ البته طبیعی است که این غصب الله نیست، این غصب لشخص است. وإنما غصب الله ما حق نداریم به خاطر اهواء خودمان یا به خاطر چیزی، وقتی یک جایی الله غصب کردیم، اینجا آن غصب را باید ادامه بدھیم، باید حفظ کنیم.

(۱) الامالی شیخ صدق، صفحه ۶۰